

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΠΟΛΥΤΕΧΝΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ARC E111	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	7 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ειδικά Κεφάλαια Αποκαταστάσεων 1		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	2	4	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Επιστημονικής Περιοχής (Κατ' επιλογήν από πίνακα Μαθημάτων)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Συνίσταται οι φοιτητές να έχουν ολοκληρώσει τις Ιστορίες Αρχιτεκτονικής και τις Οικοδομικές Τεχνολογίες 1 έως 3.		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι (στα αγγλικά)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.upatras.gr/courses/ARCH346/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης

- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β

- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Η κακοποίηση της αρχιτεκτονικής πολιτιστικής κληρονομιάς τις τελευταίες δεκαετίες, είτε λόγω άγνοιας, είτε λόγω των ιδιαίτερων κοινωνικών και οικονομικών παραγόντων, είναι μια πραγματικότητα. Γι' αυτό η εξάσκηση των φοιτητών στην αναγνώριση και αξιολόγηση των ποιοτικών εκείνων στοιχείων που καθιστούν τα κτήρια και τα σύνολα διατηρητέα αποτελεί βασικό στόχο του μαθήματος επιλογής Αποκατάσταση Κτηρίων και Συνόλων Ι. Το μάθημα επιδιώκει να δώσει στους νέους αρχιτέκτονες τις πρώτες γνώσεις και εμπειρίες που θα τους βοηθήσουν να εργαστούν στο μέλλον στη συντήρηση, αναστήλωση, ένταξη νέων χρήσεων και την προβολή των ιστορικών κτηρίων και συνόλων.

Η αποκατάσταση συνδέεται άμεσα με την έρευνα σε όλους τους τομείς. Έτσι χρειάζεται η συμβολή και άλλων επιστημών και ειδικοτήτων στην πραγματοποίηση ενός σοβαρού έργου, του οποίου όμως τον συντονισμό και την ευθύνη έχει αποκλειστικά ο αρχιτέκτονας. Πέραν των γενικών επιστημονικών γνώσεων, το ενδιαφέρον για την ιστορία

της Αρχιτεκτονικής και της Τέχνης, καθώς και η ευχέρεια επίλυσης οικοδομικών προβλημάτων είναι βασικές προϋποθέσεις για όποιον αποφασίσει να εμβαθύνει στα θέματα αποκατάστασης.

Το μάθημα περιλαμβάνει εβδομαδιαίες διαλέξεις με αντικείμενο τα θεωρητικά και πρακτικά ζητήματα διαχείρισης των ιστορικών κτηρίων και συνόλων. Ακόμη αναπτύσσεται η μεθοδολογία σχεδιασμού των επεμβάσεων στα ιστορικά κτήρια με παραδοσιακές αλλά και σύγχρονες τεχνικές. Γίνεται ανάλυση της παθολογίας των υλικών των παλιών κτηρίων, διαγνωστική και θεραπεία των ζημιών. Οι διαλέξεις θα έχουν ως βάση την υφιστάμενη βιβλιογραφία, αλλά και πολλά παραδείγματα από την πράξη. Παράλληλα θα γίνονται επισκέψεις σε εργοτάξια έργων αποκατάστασης, καθώς και σε μνημεία, όπου θα δίνεται η δυνατότητα για καλύτερη κατανόηση των ζητημάτων που παρουσιάζονται στη θεωρητική διδασκαλία. Ακόμη στα πλαίσια του μαθήματος επιδιώκεται η ανάπτυξη και παράπλευρων δεξιοτήτων απαραίτητων στον τομέα των αποκαταστάσεων, όπως της έρευνας και της τεκμηρίωσης. Γι' αυτό οι φοιτητές καλούνται στα πλαίσια της άσκησης να κατανοήσουν ένα μνημείο ως ιστορικό γεγονός και όχι μόνο ως κατασκευή.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση των μαθημάτων οι φοιτητές/-τριες:

- Έχουν αποκτήσει γνώσεις για την ιστορία και θεωρία των Αποκαταστάσεων, καθώς και τις ισχύουσες αρχές μεταχείρισης των μνημείων και των ιστορικών κτηρίων.
- Έχουν γνωρίσει τη μεθοδολογία τεκμηρίωσης, αναγνώρισης της παθολογίας και της μελέτης των τεχνικών επέμβασης και αποκατάστασης.
- Έχουν αναπτύξει την ικανότητα να διερευνούν και να ερμηνεύουν τα ιστορικά κτήρια ως μάρτυρες μιας ακολουθίας γεγονότων και δράσεων μέσα από την επιτόπου αυτοψία συνδυασμένη με την βιβλιογραφική έρευνα.
- Μαθαίνουν να ξεχωρίζουν τις οικοδομικές φάσεις, να συντάσσουν αναπαραστάσεις και να αξιολογούν το μνημείο.
- Έχουν εισαχθεί στις βασικές τεχνικές αποκατάστασης.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και

ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Ατομική Εργασία

Άσκηση κριτικής σκέψης.

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- i. Εισαγωγή στη θεματική και τη διαδικασία του μαθήματος,
- ii. Διάλεξη 01- Εισαγωγή, ορισμοί και έννοιες. Ο «μετασχηματισμός» των ιστορικών κτηρίων.
- iii. Διάλεξη 02 - Ιστορία των αναστηλώσεων κατά τους νεώτερους χρόνους και δημιουργία του θεωρητικού τους υπόβαθρου.
- iv. Διάλεξη 03 – Ζητήματα θεωρητικής μεταχείρισης των μνημείων. Το σημερινό πλαίσιο αρχών για τις αποκαταστάσεις. Ο Χάρτης της Βενετίας και η Σύμβαση της Γρανάδας.
- v. Ομαδική επίσκεψη στο μνημείο όπου γίνεται η άσκηση. Σεμινάριο / συζήτηση
- vi. Διάλεξη 04 - Τεκμηρίωση μνημείων: Θεωρητικά και πρακτικά ζητήματα. Συζήτηση άσκησης
- vii. Διάλεξη 05 - Οι ειδικές μελέτες των έργων συντήρησης και αποκατάστασης.
- viii. Διάλεξη 06 - Παθολογία του φορέα κτηρίων και μεθοδολογία διάγνωσης βλαβών. Συζήτηση άσκησης
- ix. Διάλεξη 07 - Παθολογία του φορέα κτηρίων και μεθοδολογία διάγνωσης βλαβών με μη καταστροφικές

μεθόδους & monitoring.

- x. Διάλεξη 08 - Τεχνικές αποκατάστασης και στερέωσης μνημείων Α. Συζήτηση άσκησης
- xi. Διάλεξη 09 – Τεχνικές αποκατάστασης και στερέωσης μνημείων Β.
- xii. Διάλεξη 10 - Τεχνικές αποκατάστασης και στερέωσης μνημείων Γ. Συζήτηση άσκησης
- xiii. Παρουσιάσεις φοιτητών / συζήτηση και αποτίμηση μαθήματος

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Στην τάξη																
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Υποστήριξη Μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class Επικοινωνία με τους φοιτητές μέσω διαδραστικής πλατφόρμας του Μαθήματος σε μέσα κοινωνικής δικτύωσης																
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	<table border="1"><thead><tr><th>Δραστηριότητα</th><th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr></thead><tbody><tr><td>Διαλέξεις</td><td>20</td></tr><tr><td>Παρουσιάσεις - συζητήσεις</td><td>10</td></tr><tr><td>Σεμινάρια</td><td>10</td></tr><tr><td>Βιβλιογραφική έρευνα</td><td>20</td></tr><tr><td>Ατομική εργασία - μελέτη</td><td>30</td></tr><tr><td>Εκπόνηση τελικής εργασίας</td><td>10</td></tr><tr><td>Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)</td><td>100</td></tr></tbody></table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	20	Παρουσιάσεις - συζητήσεις	10	Σεμινάρια	10	Βιβλιογραφική έρευνα	20	Ατομική εργασία - μελέτη	30	Εκπόνηση τελικής εργασίας	10	Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)	100
	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου															
	Διαλέξεις	20															
	Παρουσιάσεις - συζητήσεις	10															
	Σεμινάρια	10															
	Βιβλιογραφική έρευνα	20															
	Ατομική εργασία - μελέτη	30															
Εκπόνηση τελικής εργασίας	10																
Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)	100																
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές;	Συμμετοχή στο μάθημα και Γραπτή εξέταση (50%) Συμμετοχή στην άσκηση και παράδοση ατομικής εργασίας (50%)																

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :
- Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Ελληνική Βιβλιογραφία:

- Γιώργος Καραδέδος, Ιστορία και θεωρία της αποκατάστασης, Θεσσαλονίκη 2009
- Μιχαήλ Νομικός, Αποκατάσταση και Επανάχρηση Ιστορικών Κτιρίων και Συνόλων: Μεθοδολογία – Εφαρμογές, Θεσσαλονίκη 1997
- Ζωή Καραμάνου, Αναβάθμιση προβληματικών Οικιστικών Περιοχών, Θεσσαλονίκη 1997
- Χαράλαμπος Μπούρας, Σημειώσεις μαθήματος «Αποκαταστάσεις των Μνημείων Ι», Αθήνα ΕΜΠ 1983 (διανέμεται ψηφιακά με τη σύμφωνη γνώμη του συγγραφέα, σε μορφή .pdf)
- Χ. Μπούρας – Π. Τουρνικιώτης, Συντήρηση Αναστήλωση και Αποκατάσταση Μνημείων στην Ελλάδα 1950-2000, Αθήνα 2010
- Επιπλέον διανέμονται 3 τεύχη συμπληρωματικών σημειώσεων και ανάπτυξη άρθρων κυρίως των διδασκόντων. Το σύνολο των διαφανειών που παρουσιάζονται στις διαλέξεις αναρτώνται στην ηλεκτρονική πλατφόρμα διδασκαλίας (e-class).

Διεθνής Βιβλιογραφία:

- Jukka Jokilehto, A history of Architectural Conservation, Butterworth 2002.
- B. Fielden, Conservation of Historic Buildings, 2007
- Donald W. Insall, Chester A Study in Conservation, London HMSO, 1968. ISBN 11 7500453
- Donald Appleyard, The Conservation of European Cities, 1976 MIT press. ISBN-10-0262010577
- Roger Kain (ed.), Planning for Conservation, London 1981,